

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

MARKÉTA KOLÁŘOVÁ

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PODNIKOVÁ EKONOMIKA

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Řešení sportovních sporů v prostředí sportu

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Říjen/2013

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Markéta Kolářová / PPE06

JMÉNO VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

PhDr. Jaroslav Nekola

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracovala samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použila pouze literární prameny v práci uvedené.

Datum a místo: V Praze dne 30. 8. 2013

podpis studenta

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu bakalářské práce, za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

**ŘEŠENÍ SPORTOVNÍCH SPORŮ V PROSTŘEDÍ
SPORTU**

**SOLUTIONS FOR SPORTS DISPUTES IN THE
FIELD OF SPORT**

Souhrn

Tato práce se zabývá problematikou řešení sporů v oblasti sportu. Existuje mnoho různých případů sporů, které musí sportovní úředníci řešit a existují různé způsoby, jak k nim přistupovat. Jeden z největších sporů je posouzení, zda mimořádně kruté záměrné fauly by měly být trestný čin a zda by měly být stíhány. Hledání nejlepších postupů k trestání těchto faulů je jedním z klíčových témat této práce. Tento dokument je rozdělen na dvě části. První část popisuje hlavní teorie o sportovních pravidlech a sport samotný jako nejvhodnější ustanovení občanského a trestního zákoníku. Druhá část analyzuje nejdůležitější případy, které se vyskytly na mezinárodní půdě (případ pana Bosmana z Belgie) a v České republice (korupce ve fotbale, interakce s diváky a případy brutálních faulů), a které jsou důležitými precedenty pro budoucí rozhodování. V závěru jsou prezentovány hlavní poznatky z této práce a popsány vhodné přístupy pro různé typy řešení případů.

Summary

This thesis deals with the issue of resolving disputes in the field of sport. There are numerous different cases of disputes which the sports officials have to resolve and there are different ways how to approach them. One of the biggest controversies is whether exceptionally harsh intentional fouls should be criminalized and prosecuted. Search for a best practice approach to punishing such fouls is one of the key topics of this thesis. The document is separated into two parts. The first part describes the main theory about the rules of sport and the sport itself such as the most applicable parts of the civil and criminal code. The second part analyses key dispute cases which have occurred both internationally (Bosman case from Belgium) and locally in Czech Republic (football corruption cases, interaction with spectators and cases of brutal fouls) and which provide important precedents for the future decision making. In the conclusion, the key findings from the thesis are presented and suitable approaches for different types of dispute cases are described.

Klíčová slova

Sport, sportovní spory, rozhodčí řízení, disciplinární řízení, sportovní právo, sportovní pravidla.

Key words

Sport, Sports Disputes, Arbitration, Disciplinary Proceedings, Sports Law, Sports Rules.

JEL classification

J520 - Dispute Resolution: Strikes, Arbitration, and Mediation; Collective Bargaining

L830 - Sports; Gambling; Recreation; Tourism

I100 - Health: General

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Markéta Kolářová
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Podniková ekonomika
Studijní skupina:	PPE 06
Téma:	Řešení sportovních sporů v prostředí sportu
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none">1. Definice sportu a sportovního práva; pravidla sportu.2. Průnik právních norem a sportovní legislativy.3. Možnosti řešení sportovních sporů.4. Popis a rozbor konkrétních příkladů.5. Hodnocení možností řešení sportovních sporů z hlediska sankčních mechanismů a možné prevence.
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<p>KARLÍK, M. Právo ve sportu. Praha: C.H.Beck, 2001. ISBN 80-7179-532-1</p> <p>SLUKA, T. Profesionální sportovec. Praha: Havlíček Brain Team, 2007. ISBN 80-90360-5-5</p> <p>FELT, K. Fotbal v taláru. Praha: RADIX, spol. s r. o., 2001. ISBN 80-86031-30-6</p> <p>KUMPERA, V. Otázky sportovního práva. Praha, Plzeň: Ústav státu a práva AV ČR, 2008. ISBN 978-80-904024-1-6</p> <p>NEKOLA, Jaroslav. Doping a sport. Vyd. 1. Praha: Olympia, 2000, 129 s. ISBN 80-703-3137-2</p>
Vedoucí práce:	PhDr. Jaroslav Nekola

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

Obsah

1	Úvod	1
1.1	Metodika	1
2	Vysvětlení pojmů a témat souvisejících se sportem a spory ve sportu	2
2.1	Definice sportu a sportovního práva	2
2.2	Průnik právních norem a sportovní legislativy	4
2.2.1	Právní úprava sportovních aktivit v ČR	5
2.2.2	Právní intervence do sportovních vztahů	6
2.2.2.1	Autonomie sportu.....	7
2.2.2.2	Míra intervence práva do sportu	8
2.2.3	Ustanovení, která lze uplatnit, či byla uplatněna.....	8
2.2.3.1	Civilněprávní odpovědnost	9
2.2.3.2	Trestněprávní odpovědnost.....	9
2.2.4	Rozdíly mezi ustanoveními v právních normách oproti sportovní legislativě	10
2.3	Sportovní spory v rámci pravidel sportu.....	10
2.3.1	Sportovní provinění.....	11
2.3.2	Disciplinární řízení	13
2.3.3	Rozhodčí řízení.....	14
2.3.4	Mezinárodněprávní aspekt řešení sporů	15
2.4	Sportovní spory nad rámec pravidel sportu	16
2.4.1	Porušení právních norem.....	16
2.4.1.1	Porušení integrity jedince	17
2.4.1.2	Majetkové a finanční delikty	17
2.4.2	Tresty za porušení právních norem	17
2.4.2.1	Výhradní uplatnění právních norem	20
2.4.2.2	Souběžné uplatnění práva a sportovních pravidel	20
3	Popis a rozbor konkrétních příkladů řešení sporů	20
3.1	Přestupy hráčů.....	20
3.2	Korupce.....	22
3.2.1	Nejznámější kauza: „Kapřičí“	22
3.2.2	Případ „Křetínského tašky“	23
3.3	Konflikt mezi sportovcem a divákem	25
3.3.1	Hráč a divák.....	25
3.3.2	Gólman a divák	25
3.4	Fauly ve fotbale.....	26

3.4.1 První verdikt soudu	27
3.4.2 Fauly ve fotbale jako trestný čin – ano či ne?	28
4 Závěr.....	30
Literatura	32

1 Úvod

Sport neodmyslitelně patří ke každodennímu životu mnoha lidí na světě. Lze ho vnímat z pozice profesionálního či amatérského sportovce, ale také z pozice fanouška či nezaujatého diváka a potkávat se s ním buď přímo na sportovištích, nebo v různých sdělovacích prostředcích. Každý sport má svá specifická pravidla, bez kterých by nemohl existovat. Pravidla by se svojí důležitostí pro sport dala přirovnat například k důležitosti ústavy pro zřízení a fungování státu. S postupem času se ale objevují stále nová porušení sportovních pravidel a ne vždy je jasné, jakým způsobem je vhodné taková porušení trestat. V souvislosti s tím patří mezi velmi diskutovaná témata v oblasti sportu také zásah trestního a občanského práva do sportu. Zejména nalezení hranice, zda řešení sportovních sporů bude probíhat pouze na základě rozhodnutí disciplinární komise každého sportu, či se do řešení sporu zapojí i policie.

Cílem této bakalářské práce na téma Řešení sportovních sporů v prostředí sportu bylo posoudit, jakým způsobem jsou řešeny sportovní spory týkající se porušení různých druhů sportovních pravidel i norem nad jejich rámec ve sportovním prostředí z hlediska sankčních mechanismů sportu a práva.

1.1 Metodika

V bakalářské práci byly v teoretické části použity především knihy související s problematikou sportu. Primárním zdrojem bylo dílo Právo ve sportu od Králíka. Ke kapitolám týkající se trestní či občanskoprávní odpovědnosti byly využity zákony, zejména Zákon č. 115/2001 Sb., zákon o podpoře sportu, Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dále k vysvětlení určitých sporů ve sportu byla využita pravidla fotbalu, či disciplinární řád Fotbalové asociace České republiky. Pro rozbor sportovních sporů v analytické části byly využity články zpravodajských serverů například Lidových novin, Hospodářských novin, Mladé fronty Dnes či České televize, ale také servery zaměřující se výhradně na fotbal. Na základě poznanych informací v rámci sportovních sporů v teoretické části, byly k případům v analytické části uvedeny závěry, které pak byly shrnuty v poslední kapitole. To znamená, že byla zároveň použita metoda indukce a dedukce.

2 Vysvětlení pojmů a témat souvisejících se sportem a spory ve sportu

V této části budou sepsány různé definice sportu a také zde bude uvedena definice sportovní legislativy. Dále bude popsána právní úprava sportovních aktivit v České republice, vysvětleny sportovní spory a jejich řešení, včetně funkce disciplinárního či rozhodčího řízení. Nakonec budou popsány možné tresty za porušení pravidel nebo právních norem.

2.1 Definice sportu a sportovního práva

Podle Králíka (2001, s. 51) nelze definovat pojem sport v obecném pojetí. S tím souhlasí i Sluka (2007, s. 13), který mluví o neexistenci obecné definice sportu. Oba autoři (Králík, 2001, s. 29, Sluka, 2007, s. 13) se také shodují na původu slova sport, který vznikl původně z latinského slova *desportare*, jehož význam je bavit se.

Králík (2001, s. 30) ve své knize uvádí nespočet definic tohoto pojmu, o které se již od 19. století snažilo několik osob. Každý uváděl jinou definici a zároveň se definice vyvíjely. Například Choutka (1976) in Králík (2001, s. 32) definuje sport dvěma způsoby. V tom prvním, je podle něho sport *„společenský jev, jehož jádrem jsou historicky vzniklá a rozvinutá sportovní odvětví, reprezentovaná konkrétními sportovními činnostmi.“* Druhé hledisko podle Choutky definuje sport jako *„zájmovou dobrovolnou činnost volného času, který je zaměřen na dosahování vysoké sportovní výkonnosti ve vybraném sportovním odvětví nebo disciplíně.“* Klimeš (2005) ve Slovníku cizích slov také vysvětluje pojem sport ve dvou rovinách. Podle něho je v první rovině sport *„tělesné cvičení, pohybová činnost, hry prováděné zpravidla soutěživou formou a organizovaně.“* V té druhé potom *„jakákoliv jiná činnost provozovaná ze záliby a pro zábavu.“* V Encyklopedii tělesné kultury (1988, s. 148) je k tomuto pojmu napsáno, že sport je *„charakteristický některými rysy, jako výkonový charakter sportovních činností, herní základ, veřejnost sportovních soutěží, mnohotvárnost sportovních odvětví apod.“*

Evropská charta sportu (2006) dnes definici sportu rozšiřuje a význam vysvětluje takto: *„sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i*

psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.“

V Zákoně č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu je pojem sport definován s využitím definice Evropské charty sportu, tudíž pojem sport „*představuje všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní*“.

Sluka (2007, s. 14) uvádí, že do právního řádu České republiky byl tento pojem zaveden zákonem o podpoře sportu. Dále se podle něj sport vyznačoval všemi druhy tělesné činnosti, jejichž cílem byl rozvoj tělesné kondice, rozvoj psychického stavu a upevnování zdraví. Bílá kniha o sportu (2007, s. 8) ještě doplňuje funkce sportu, a to funkcí výchovnou, společenskou, kulturní a rekreační.

Mezi rysy sportu Králík (2001, s. 52) řadí vnímání sportu jako činnosti, to znamená, že sport je zábava a odpočinek a máme z něho požitek. Dalším rysem, který Králík zmiňuje je fakt, že sport je brán jako pohyb, či fyzická námaha. Dále sem patří prvek tradice a soutěživost. Králík dělí sport na disciplíny, které dále dělí na kolektivní, individuální, či disciplíny založené na soutěžení a boji. Zmiňuje zde také rozdělení sportu na kontaktní a bezkontaktní. Lüschen a Sage (1981, s. 185) in Novotný (2008, s. 11) sport dělí na institucionalizovaný, což je součást veřejné ekonomiky, a neinstitucionalizovaný, jinak řečeno neorganizovaný. Sluka (2007, s. 14) zase dělí sport na „*nesportovní aktivity, nefyzické soutěžní aktivity, fyzické nesoutěživé aktivity a na aktivity všeobecně považované za sport.*“

Novotný (2011, s. 24) vysvětluje pojem sport z ekonomického hlediska. Sport označuje jako nehmotný. Tvoří ho nehmotné činnosti, které lze provádět na základě materiálních prostředí. Tím je myšlena například budova či upravené místo v přírodě. Ke sportu se také využívají různá náčiní a člověk musí mít i sportovní oblečení. To Novotný nazývá jako faktory sportu. Podle něj nelze určit, zda je sport veřejný či soukromý statek. Novotný uvádí vysvětlení na základě Samuelsonova rozdělení statků dle spotřeby. Na příkladu tělocvičny a turistické cesty vysvětluje nemožnost zařazení sportu do dvou zmíněných kategorií statku. Tělocvična je budova, která však nemusí být vždy využita jen pro sportovní účely, nýbrž i pro kulturní. Ze Samuelsonova hlediska, nevylučitelnost ze spotřeby, lze vyloučit uživatele z používání této budovy. V případě turistické cesty

však vyloučit turisty z jejího užívání nelze, tudíž turistická cesta může být označena jako statek veřejný. Stejně tak, jak je tomu u turistické cesty, je tomu tak i v případě většiny sportů. Nelze vyloučit ze spotřeby uživatelé z jejich používání a je tedy velmi složité na základě této teorie určit, zda jde o statek veřejný či soukromý.

Sportovní právo definuje Králík (2001, s. 149) ze dvou hledisek. Nejprve se věnuje kritériu obsahovému, jež rozděluje na šest skupin. Do první skupiny spadají normy obecné povahy, právní předpisy obecné povahy a právní normy, které upravují sportovní vztahy. Do druhé skupiny řadí Králík takové normy, které jsou oficiálně akceptované sportovními organizacemi. Do třetí skupiny jsou zařazeny jak normy z první skupiny, čili právní, tak i z druhé, neprávní. Zároveň regulují sportovní vztahy. Skupina čtvrtá navazuje na předchozí skupinu, ale jsou zde ještě navíc neoficiální sportovní pravidla týkající se organizovaného i neorganizovaného sportu. Pátá skupina obsahuje pravidla morálního a etického charakteru, která jsou nepsaná. Do poslední skupiny spadají pouze sportovní pravidla regulující průběh sportovních činností. Podle Králíka se sportovním právem rozumí systém právních norem.

Dále Králík (2001, s. 154) popisuje principy sportovního práva. Zmiňuje zde princip hierarchie, efektivnosti, princip souladu s mezinárodními normami, princip garance a ochrany, prevence, kvalitativní a kvantitativní korelace, adekvátního zajištění, kontroly, vzdělávání, vyváženosti práv a povinností, komplexnosti, znalosti sportovního práva, obecnosti úpravy a v neposlední řadě princip normativní jistoty.

2.2 Průnik právních norem a sportovní legislativy

Kumpera (2008, s. 22) zastává názor, že sportovní legislativa v České republice má velké nedostatky a zároveň se v této oblasti hromadí další problémy. Sportovní legislativu lze dle Králíka (2001, s. 169) rozdělit na užší a širší pojetí. V užším smyslu je legislativa zaměřená pouze na sport. Do širšího pojetí patří normy, které se v oblasti sportu pravidelně používají a nemusí být zaměřené výhradně na sport. Tyto normy mají především upravovat sportovní prostředí, některé z nich však mají dopad na sport, i když to nebylo původně plánováno. Podle Králíka prošla sportovní legislativa největším vývojem hlavně ve 20. století a to díky právu na sport. Cílem tohoto práva je, aby každý mohl právo na sport využívat. Zároveň stát musí realizovat sportovní politiku. Právo na sport bylo včleněno do Evropské charty sportu pro všechny, Mezinárodní Charty tělesné

výchovy a sportu a i do Evropské charty sportu z roku 1992. Sport se obvykle objevuje ve speciálních zákonech, nebo je součástí občanských práv.

2.2.1 Právní úprava sportovních aktivit v ČR

Podle názoru Králíka (2001, s. 201) u nás moderní pojetí sportovní legislativy neexistuje. Ačkoli ze začátku devadesátých let bylo několik šancí, bohužel nebyly využity. Koncem roku 1990 byla sestavena první verze zákona, nazvaného jako Zákon o sportu, či Zákon o tělesné kultuře. Ta měla navazovat na vývoj legislativy na Slovensku. Schválení zákona však zbrzdil fakt, že se neshodovaly názory subjektů, které se podílely na přípravě zákona o sportu. Zároveň také nechť ke schválení tohoto zákona, ve smyslu nepochopení jeho smyslu, vedla ke zbrzdění. Králík upozorňuje, že i přes obecné právní normy, které mají dopad na sport, nelze mluvit o moderní sportovní legislativě v ČR a také podle něj v ČR neexistuje sportovní právní norma, na kterou se lze odvolat. Od roku 1999 po dobu dvou let se situace v naší zemi zlepšila. V prohlášení vlády byl podporován sport nefinančními prostředky tak, aby sdružení a sportovní svazy mohly vykonávat svou činnost. Jako součást sportovní legislativy lze od roku 2000 považovat Zákon o ochraně olympijských symbolik. Mezi poslední snahy o stanovení sportovní legislativy v ČR patří návrh zákona o sportu z první poloviny roku 2000, který měl celkovou situaci v České republice ještě zlepšit. Tento zákon měl řešit veškeré problémy spojené s celou oblastí tělesné kultury, to znamená, že měl například definovat pojmy s touto problematikou související a vymezit postavení, vztahy a úkoly veřejné správy a dalších subjektů tělovýchovného hnutí. Podle portálu Poslanecké sněmovny České republiky (2002) původní návrh Zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, který byl Poslanecké sněmovně předložen 1. září 2000 nedefinoval základní pojmy, jako sport a sportovní zařízení. Předmětem tohoto návrhu bylo postavení sportu ve společnosti a úlohy orgánů státní správy a samosprávy v oblasti sportu. Tento návrh obsahoval sedm paragrafů. Po prvním čtení byl návrh zákona projednán Výborem pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Mezi pozměňovací návrhy byla zahrnuta chybějící definice základních pojmů spojených se sportem. Definice sportu vychází ze zmiňované definice Evropské charty sportu. Nyní zákon obsahoval osm paragrafů. Tato podoba návrhu zákona byla Poslaneckou sněmovnou přijata a návrh byl předložen Senátu. Návrh zákona byl poté 15. března 2001 podepsán prezidentem republiky a 21. března 2001 doručen premiérovi k podpisu. Zákon nabyl účinnosti dnem vyhlášení, tedy

30. března 2001. Kumpera (2008, s. 22) Zákon o podpoře sportu z roku 2001 kritizuje. Podle něho je nepřesný, nepřinesl nic nového a musel být novelizován.

Tento zákon byl novelizován již třikrát. Za tu nejdůležitější je považována změna, která vznikla na základě zákona č. 274/2008 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. Podle portálu Veřejné správy (2013) byl zákon rozšířen o § 7a až § 7f. Novela se týkala provozovatelů sportovních zařízení, přestupků, správních deliktů a oprávnění Ministerstva vnitra. Jde zejména o to, aby se zvýšenou odpovědností provozovatelů a zároveň sníženou odpovědností Policie České republiky docházelo k méně častým diváckým násilím.

2.2.2 Právní intervence do sportovních vztahů

Jedním z důvodů, proč vzrostl zájem o studování právních důsledků sportu, uvádí Králík (2001, str. 106) skutečnost, že sporty, které patří mezi ty nejpoblárnější, vyústily v divoké bitvy a hlavní snahou hráčů je co nejvíce zvýšit nebezpečí vedoucí k zásahu do integrity soupeře. Druhým důvodem, který Králík zmiňuje je fakt, že vzrostla i medializace sportu, která souvisí s ekonomickými vlivy ve sportu.

Podle Králíka (2001, str. 116) je dnes nemožné, aby právo, jako je tomu i u jiných činností, nebylo možné ve sportu použít, a to z toho důvodu, že sport již není jen okrajovým zájmem společnosti. Podle stejného autora se i nyní lze setkat s názory, které spojují sport s výrazem fair play, tudíž je v tomto případě zavrhnuta právní intervence do sportovních vztahů. Zdrojem sporů je podle Králíka (2001, str. 106) neustálé rozvíjení sportovních aktivit, které zároveň vedou ke stále narůstajícím soudním zásahům.

Po schválení Zákona o podpoře sportu patří Česká republika mezi země s intervenčním modelem. Intervenční model je podle Králíka (2001, s. 179) takový model státu, ve kterém existuje legislativní rámec a také zákon o sportu. Veškeré aktivity spojené se sportem má podle § 3 Zákona o podpoře sportu na starosti Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Kubiček (2012, s. 69) rozlišuje zásahy práva do sportu na přímé a nepřímé. Přímá intervence se může vyznačovat i úplným zákazem sportovního odvětví. Projevuje se stanovením právních norem s přímým dopadem na sportovní pravidla. Za to nepřímá intervence souvisí jen s některými aspekty sportu. Tím může být například právní

odpovědnost sportovců za zranění, která byla způsobena v průběhu sportovního utkání. Podle Kubíčka by intenzita právního zásahu měla být posuzována z hlediska vhodnosti účelnosti a efektivnosti a pokaždé by měl být právní zásah odůvodněný.

2.2.2.1 Autonomie sportu

Výraz autonomie sportu je podle Králíka (2001, str. 106) často spojován s těmi, kteří nesouhlasí s právními zásahy do sportu. Mezi ně patří nejen osoby zpochybňující názor na intervenci do sportu, ale také občas osoby ze soudní praxe.

Autonomií se podle Králíka (2001, s. 107) rozumí „*vynětí sportu z právní sféry*“. Dělí se do několika vrstev, kde jednou z těchto vrstev může být kulturní stupeň. Zde je sport považován za zábavu a prostředek, díky kterému lze zkrátit čas. Pojem autonomie spojuje Králík s oblastí sportu, která je od práva oddělena. I když právní normy stanovují jasná práva a povinnosti, v této oblasti tomu tak není. Vzniká tedy neslučitelný vztah mezi právními normami a normami usměrňující sport. Korekce ve sportovní doméně lze provádět na základě sportovních norem a pravidel, pouze však v právním rámci. Rozdíl těchto dvou norem nespočívá v jejich základním úkolu, nýbrž v důležitosti obou norem.

Králík (2001, s. 108) zastává názor, že dnes je téměř nemožné, aby sport nebyl spojen s právní intervencí, a to například v případě sponzoringu či financování sportu. Jedním z důvodů pro určitý rozsah autonomie je podle Králíka rychlost a jednoduchost urovnání sportovní sporů. Největším problémem jsou poté dvojí úpravy, tj. úprava pomocí pravidel sportu a úprava pravidel z právní oblasti. Týká se to většinou úrazů vzniklých při sportu, či přezkoumání rozhodnutí organizací spojených se sportem. Stejný zdroj dále uvádí, že v případě, kdy soudci dostatečně neznají sportovně právní problematiku, obrazejí se právě na úsudky orgánů sportovních organizací.

Aby nedocházelo k nadměrnému zprávnění sportu, podle Králíka navrhuje autor Hora nalézt hlavní rozmezí mezi represivními předpisy a volností při sportu. Dále by se podle Hory měly určit hranice pro kontrolu sportovních pravidel a zaručit volnost sportovní aktivity v rámci fair play. Podle Králíka je pro Jedrucha zase řešením přílišného zezákonění, aby po soudním přezkoumání nedocházelo ke zpochybňování správnosti sportovních rozhodnutí vydanými orgány sportovních organizací.

Králík (2001, s. 112) popisuje názory dvou autorů týkající se intervence práva do sportu. Zmiňuje Zauliho a Graysonovu koncepci. Oba autoři mají stejný názor na vnímání sportovního území jako tzv. magického kruhu. Králík dále uvádí, že Grayson je pro zesílení právní intervence, a to z toho důvodu, že sport je podle něj v dnešní době surovější oproti minulosti. Na rozdíl od Graysona, Zauli zastává názor, že v onom magickém kruhu platí přírodní zákony, které jsou doprovázeny „*dobrou vírou, rovností a vzájemnou solidaritou*“. Podle Králíka (2001, s. 114) je Zauliho koncepce originální, avšak neobhajitelná. Uznatelnou by se mohla stát pouze na úrovni amatérského sportu. Oba autoři se podle Králíka shodují v tom, že zásah práva není nutný v případě fair play, kdy nedochází k negativním jevům, a to proto, že sportovní aktivita je opatřena schopností autoregulace. Zauli je zastáncem zásahu práva do sportu jen v krajním případě, Grayson má opačný názor. Podle Králíka není, vzhledem k praxi, ani jeden názor dokonalý.

2.2.2.2 Míra intervence práva do sportu

Králík (2001, s. 115) uvádí, že právo nemusí nutně znamenat jedinou formu, podle které lze sport usměrňovat. Pouze na základě zkušeností se sportem může dojít k posouzení do jaké míry je možno do sportu právně zasahovat. Pro sport je nepříznivé přílišné prosazování právních tvrzení. Toto je popsáno na příkladu, kdy ve hře dochází k jejímu neustálému přerušování, tedy hra přestává být atraktivní pro diváky. Podle Králíka (2001, s. 116) nelze výslovně určit míru intervence, a to z důvodu neustálého rozvoje sportu i práva.

2.2.3 Ustanovení, která lze uplatnit, či byla uplatněna

Podle Králíka (2001, s. 122) bylo právo prvně použito díky sportovním úrazům ve sportovní oblasti. Teorií zabývajících se problematikou řešení sportovních sporů je přes 40 a vznikaly již v polovině 80. let. Pouze právo stanovuje hranice trestnosti sportovních úrazů. Zásah práva u sportovních úrazů existuje z důvodu vymezení kritérií, kterými by se měl sportovec řídit. Sankce za sportovní úrazy bývají nejčastějším tématem, jež je projednáváno disciplinární komisí, proto musí soudy vstupovat do této problematiky. Podle Králíka není většina sportovních úrazů projednávána před disciplinární komisí. Stávají se případy, kdy si rozhodčí faulu či úmyslného zranění, které není v souladu

s pravidly, vůbec nevšimne. Jsou také případy, které sice neodporují pravidlům, ale vedou k cílenému útoku na soupeře, zejména na jeho oslabená místa.

2.2.3.1 Civilněprávní odpovědnost

Civilní právo se dle Králíka (2001, s. 124) týká náhrad škod při sportovních úrazech. Odpovědnost za škodu se netýká pouze protihráčů či soupeřů, ale také diváků. Odpovědní za škodu jsou též sportovní kluby, svazy, lékaři, samotní organizátoři sportovních zápasů, rozhodčí, trenéři nebo sportovní instruktoři. Tato jednání mohou být provedena úmyslně, z nedbalosti či na základě nešťastné náhody.

Odpovědnost za škodu je vymezena v Zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v šesté části. Podle § 415 občanského zákoníku je každý povinen jednat tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí. § 417 občanského zákoníku říká, že ten, komu hrozí škoda, musí reagovat přiměřeně k ohrožení. Dalším ustanovením týkajícím se odpovědnosti za škodu je § 420 občanského zákoníku, podle kterého je každý odpovědný za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti. Tato právní povinnost může být stanovena právní normou, ale i sportovním pravidlem. Jiné ustanovení tohoto zákoníku, které může být použito ve sportu, se týká náhrady škody. Zejména § 444 občanského zákoníku se zabývá náhradou škody za škodu na zdraví a za škodu usmrcením.

2.2.3.2 Trestněprávní odpovědnost

Trestněprávní odpovědnost není oproti civilněprávní odpovědnosti jednoznačná. Znovu se zde objevují názory na intervenci trestního práva do sportu. Králík (2001, s. 124) v této problematice připomíná názor Graysona, který je zastáncem zásahu práva do sportu a naproti němu opačný názor Gardinera. V případě, kdy dojde ke zraněním, která byla brutální a úmyslná, je použití trestního práva bez výhrad. Pokud jde ale o zranění, která po formální stránce vypadají jako trestný čin, ale jsou v rámci fair play, dochází zde k problémům. Úrazy ve sportu byly, jsou i budou a podle Králíka není postih podle trestního práva dostatečně účinný. Králík v Právním rádci (2007) souhlasí s tím, že nelze beztrestnost vztáhnout na všechny zápasy či sportovní hry. Je třeba určit hranici mezi sportovními úrazy, které mají být řešeny právně a které ne. Tyto hranice jsou určeny pomocí podmínek, které když jsou splněny, právní odpovědnost sportovce za sportovní úraz zaniká. To znamená, že v případě, kdy sportovec, který zranění druhému

sportovci způsobil, jednal na základě těchto podmínek, není za sportovní úraz odpovědný. V opačném případě, tedy při nesplnění stanovených podmínek, je sportovec za své jednání odpovědný. Bohužel se ale podle Králíka setkáváme s tím, že autoři a soudní rozhodnutí definují odlišné podmínky. Podle názoru Králíka by se rozhodnutí o odpovědnosti měla posuzovat z opačného hlediska, tím myslí, proč by neměl být sportovec za sportovní úraz odpovědný. Vzhledem ke skutečnosti, že dochází k velkému množství úrazů a zranění ve sportu, je nutný velmi odlišný a individuální přístup ke každému z nich. Musí být ale založen na stejných právních základech.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, upravuje trestněprávní odpovědnost. Zejména § 122 Ublížení na zdraví a těžká újma na zdraví, § 145 Těžké ublížení na zdraví, § 146 Ublížení na zdraví, § 147 Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti, § 148 Ublížení na zdraví z nedbalosti a § 158 Rvačka. Ublížení na zdraví znamená podle § 122 trestního zákoníku stav, kdy dojde k poruše zdraví či jinému onemocnění, díky němuž dochází ke ztěžování obvyklého způsobu života, a to nejen na kratší období, a zároveň je nutné lékařské ošetření. Těžkou újmou na zdraví je podle stejného paragrafu vážná porucha zdraví či jiné vážné onemocnění. Může jím být například zmrzačení, ochromení údu, poškození důležitého orgánu nebo porucha zdraví, která trvá delší dobu.

2.2.4 Rozdíly mezi ustanoveními v právních normách oproti sportovní legislativě

Rozdíly mezi ustanoveními v právních normách oproti sportovní legislativě lze demonstrovat na různých sportech. V občanském zákoníku je psáno, že nesmí být porušena ochrana osobnosti fyzické osoby. V kontaktních sportech však běžně v rámci sportovního zápolení k narušení integrity jedince dochází. V případě nedovoleného způsobu kontaktu je narušení integrity jedince ale trestáno podle pravidel konkrétního sportu. Nelze jej však obvykle považovat za provinění proti občanskému ani trestnímu zákoníku. V poslední době však došlo k případům, kdy po faulu v rámci pravidel sportu nebylo potrestáno pouze faulující družstvo, ale bylo rovněž zahájeno trestní stíhání faulujícího hráče. Podle trestního zákoníku mohou být tyto zvlášť hrubé úmyslné fauly považovány za trestný čin, kupříkladu ublížení na zdraví či jiné ublížení.

2.3 Sportovní spory v rámci pravidel sportu

V této oblasti jsou popsána různá sportovní provinění a zároveň typy řízení, na základě kterých mohou být sportovní spory řešeny.

2.3.1 Sportovní provinění

Mezi sportovní provinění patří například provinění proti pravidlům sportu, nesportovní chování, narušení regulérnosti soutěže či porušení pravidel dopingů. Každý typ provinění lze nejlépe popsat na konkrétním sportu, v tomto případě bude ilustrován na základě sportovních pravidel fotbalu či na základě disciplinárního řádu fotbalu.

V případě provinění proti pravidlům sportu bude toto provinění vysvětleno na pravidlech fotbalu. Ve fotbale se takovéto provinění vyznačuje jako faul či ruka. Faul může vést ke zranění, za to hra rukou nemusí. Faul je podle pravidel fotbalu (2007) vždy potrestán, a to buď přímým volným kopem, pokutovým kopem, nepřímým volným kopem, nebo také osobním trestem, což znamená napomenutí nebo vyloučení. Podle toho, k jakému faulu dojde, se podle pravidel zvolí i trest. V případě, že hráč kopne, nebo se pokusí kopnout soupeře, podrazí, nebo se pokusí podrazit soupeře, skočí na soupeře, vrazí do soupeře, udeří, nebo se pokusí udeřit soupeře, strčí do soupeře a to nedbalým, bezohledným způsobem či použitím nepřiměřené síly anebo v případě, že drží soupeře, plivne na soupeře či úmyslně hraje míč rukou, pokud nejde o brankáře v jeho pokutovém území, je pískán přímý volný kop pro soupeře. Pokud dojde k některému ze zmíněných přestupků v pokutovém území hráče, který faul provedl a míč je ve hře, je rozhodčím nařízen pokutový kop. Nepřímý volný kop je pískán tehdy, jestliže brankář ve svém pokutovém území drží míč déle než 6 sekund, dotkl se rukama míče poté, co se ho zbavil a před tím než se ho dotkl jiný hráč, dotkl se míče rukou po tom, co mu byl úmyslně přihrán spoluhráče, anebo když se dotkl míče jako první po spoluhráčově vhadzování. Nepřímý volný kop je také nařízen, pokud hráč hraje nebezpečným způsobem, brání soupeři v pohybu nebo znemožňuje brankáři, aby se zbavil míče. Osobní tresty jsou potrestány žlutou či červenou kartou. Žlutá karta znamená napomenutí a červená karta vyloučení. Žlutá karta je hráči udělena v případě, že se chová nesportovně, slovy či chováním projevuje nespokojenost nebo protestuje, a to jak vůči protihráči, rozhodčímu, tak i divákům, neustále porušuje pravidla, zdržuje hru, nedodrží danou vzdálenost při volném kopu, kopu z rohu či vhadzování, bez souhlasu rozhodčího nastoupí do hry a pokud úmyslně a bez souhlasu rozhodčího odejde ze hry. Hráč je vyloučen, pokud se dopustí surové hry, hrubě nesportovního chování, plivne na soupeře či na někoho jiného, zabráni soupeři dát branku tím, že zahraje úmyslně rukou, překazí soupeři jasnou šanci dát branku tím, že ho zastaví

faulem, za který je nařízen přímý volný kop či pokutový kop, uráží nebo ponižuje a pokud obdrží druhou žlutou kartu. Vyloučený hráč poté musí opustit hřiště.

Co se týká narušení regulérnosti soutěže, zde může být problematika popsána na základě disciplinárního řádu ve fotbale. Podle článku 10 Disciplinárního řádu Fotbalové asociace České republiky (2013) je možné vyloučit družstvo ze soutěže v případě, že došlo k zvlášť závažným činům, které nejsou v rámci fair play a pravidel morálky, a které zároveň vedly k ovlivnění utkání či soutěže neregulérním způsobem. Vyloučenému družstvu je pak určena třída soutěže, ve které může další rok startovat. Podle článku 14 tohoto Disciplinárního řádu dochází k porušení regulérnosti soutěže tehdy, když je úmyslně ovlivněno utkání či celá soutěž způsobem odporujícím zásadám fair play, pravidlům morálky a principu poctivého sportovního soutěžení. Porušení regulérnosti soutěže se také dopustí ten, kdo toto jednání organizuje či k němu navádí nebo mu pomáhá. Za takové jednání, které bylo spácháno bez úplatku nebo bez slibu úplatku hrozí trest přerušování závodní činnosti nebo zákaz vykonávat funkci po dobu 6 až 24 měsíců a peněžitá pokuta. Pokud by ale toto jednání vzniklo za úplatu či slib úplaty zvyšuje se trest zastavení závodní činnosti nebo zákazu výkonu funkce na 12 až 60 měsíců s peněžitou pokutou. Článek 55 Disciplinárního řádu Fotbalové asociace České republiky říká, co disciplinární komise považuje za přitěžující okolnost při ukládání trestu. Sem mimo jiné také patří jednání ovlivňující regulérnost utkání či soutěže.

Dalším sportovním proviněním je porušení pravidel dopingu. Antidopingový kodex (2009) v článku 2 definuje doping jako „*užití prostředku (látky nebo metody, který je potenciálně škodlivý zdraví sportovců nebo je schopný zvýšit jejich výkon nebo obojí*“ nebo jako „*přítomnost zakázané látky v těle sportovce nebo důkaz o jejím užití nebo důkaz o užití zakázané metody.*“ Dle Nekoly (2000, s. 38) se definice dopingu na základě zkušeností neustále měnila, a to hlavně z důvodu, aby ji nemohl někdo obejít. Definice v Antidopingovém kodexu je platná od roku 1999. Podle článku 4 tohoto kodexu je minimálně ročně vydáván nový seznam zakázaných látek a metod Světovou antidopingovou agenturou. V případě nutnosti může být vydán i častěji. Mezi zakázané skupiny látek patří podle Antidopingového kodexu (2013) například anabolické látky, peptidové hormony podporující růst, diuretika, narkotika, stimulantia a další. Jako dopingové metody označuje například manipulace s krví, chemické a fyzické manipulace či genový doping. Podle Nekoly (2000, str. 40) nejčastěji dochází k použití stimulantů a anabolických látek. V Antidopingovém kodexu jsou také popsány sankce

za porušení dopingu. Pokud dojde k pozitivnímu nálezu ve vzorku A, dochází vždy k pozastavení činnosti. Dále jsou zde vypsány dva způsoby testování – při soutěži a mimo ní. V případě, že dojde v individuálním sportu k porušení pravidel dopingu testem při soutěži, jsou anulovány všechny výsledky se všemi důsledky a zároveň dochází k odebrání všech medailí, bodů a cen. Při prvním porušení pravidla týkajícího se přítomnosti zakázané látky nebo jejích metabolitů nebo markerů, použití a pokus použití zakázané látky nebo zakázané metody, či dojde k prvnímu porušení pravidla souvisejícího s držením zakázaných látek a zakázaných metod, trestá se tento čin dvěma lety zákazu činnosti. Podle Antidopingového kodexu může také dojít v určitých případech ke zkrácení doby zákazu činnosti. Vícenásobné porušení dopingu znamená, že k jakémukoli porušení antidopingových pravidel musí dojít v období 8 let. Co se týká vztahu dopingu a zdraví, který Nekola (2000, s. 59) zmiňuje, je právě kvůli ochraně zdraví doping zakázán. Důkazem toho mohou být některá úmrtí sportovců při soutěži, mimo ní či po ní a také sportovci, na kterých se po dopingu objevilo postižení, včetně invalidity.

2.3.2 Disciplinární řízení

Sluka (2007, s. 150) se k disciplinárnímu řízení zmiňuje spíše v souvislosti s fotbalem, resp. Českomoravským fotbalovým svazem (ČMFS). Disciplinární komise projednávají provinění v ČMFS a rozhodují o sankcích. Proti rozhodnutí lze podat odvolání. Účelem disciplinárního řízení je podle Sluky „*náležité objasnění a spravedlivé posouzení disciplinárních provinění jednotlivců i kolektivů.*“ I přes to, že dojde k uložení trestu, měly by tresty mít na jedince i výchovný dopad. Jsou různé příklady trestů, které lze uložit jak jednotlivcům, tak skupinám. Sluka mezi tresty jednotlivcům řadí například důtku, finanční pokutu, či zastavení sportovní činnosti. Tresty, které mohou postihnout kolektiv potom Sluka, mimo jiné, jmenuje například uzavření hřiště a vyloučení ze soutěže.

Podle Sluky (2007, s. 154) by disciplinární řízení neměla být posledním orgánem, který spor řeší, a to z důvodu jejich nezávislosti, kterou nesplňují. Mezi kladné stránky tohoto způsobu řešení sporů Sluka uvádí jeho odbornost a rychlost.

2.3.3 Rozhodčí řízení

Rozehnalová (2013, s. 57) rozhodčí řízení definuje jako „*dobrovolné postoupení řešení sporu neutrální třetí straně, rozhodcům či rozhodčímu soudu, která vydá po provedeném řízení závazné a vykonatelné rozhodnutí.*“, což podle Sluky (2007, s. 155) znamená, že spor nebude řešen státním orgánem, nýbrž osobou, která vykazuje odborné znalosti a nestrannost. Až přijetím zákona č. 216/1994 Sb. v roce 1995 přestalo být rozhodčí řízení v České republice používáno pouze na základě mezinárodního obchodu a začal být aplikován i na spory vnitrostátní povahy. Rozehnalová (2013, s. 87) rozlišuje 5 druhů dělení rozhodčího řízení. Nejprve dělí rozhodčí řízení na řízení bez povinného předstupně a řízení s předstupněm. Jako předstupně Rozehnalová zmiňuje například jednání před podáním žaloby o smírném řešení bez třetí osoby. Další dělení rozhodčího řízení je podle Rozehnalové řízení bez časového omezení a řízení s časovým omezením. Třetím typem dělení je tradiční rozhodčí řízení a on-line rozhodčí řízení. Toto dělení vzniklo z důvodu místa realizace zmíněného řízení či komunikace. Dále Rozehnalová rozhodčí řízení dělí na mnohostrannou arbitráž a arbitráž ve vícestranných smlouvách. Posledním typem rozdělení rozhodčího řízení, který Rozehnalová uvádí je řízení probíhající u rozhodčích soudů a rozhodčí řízení ad hoc, které nemá stálou podobu. Toto členění je nejpoužívanější.

Rozhodčí soud, Court for Arbitration for Sport (CAS), někdy také Tribunal Arbitral du Sport (TAS), na svých stránkách (2013) uvádí, že je instituce, která je nezávislá na jakékoli sportovní organizaci, která poskytuje služby s cílem usnadnit urovnání sporů souvisejících se sportem prostřednictvím rozhodčího řízení nebo mediace prostřednictvím procesních pravidel přizpůsobených specifickým potřebám sportovního světa. Rozhodčí soud vznikl v roce 1984 a sídlí v Laussane ve Švýcarsku. Má téměř 300 rozhodců z 87 zemí, které byly vybrány díky jejich odborným znalostem arbitráže a sportovního práva. Ročně je u Rozhodčího soudu registrováno kolem 300 případů. Jeho úkolem je řešení právních sporů v oblasti sportu prostřednictvím rozhodčího řízení. To znamená vyslovovat rozhodčí nález, který má stejnou vymahatelnost jako rozhodnutí obecných soudů. K Rozhodčímu soudu lze podat případné spory přímo či nepřímo související se sportem. To mohou být spory obchodní povahy (např. sponzorské smlouvy), nebo disciplinárního charakteru na základě rozhodnutí sportovní organizace (např. doping). Běžný postup trvá 6 až 12 měsíců. Odvolání musí být podáno do tří měsíců po převodu souboru do panelu. Mezinárodní rada sportovní arbitráže (ICAS)

vznikla v roce 1994. Podle Řádu sportovní arbitráže (1996, s. 2) se Mezinárodní rada sportovní arbitráže skládá z dvaceti vysokých soudních odborníků. Těchto dvacet členů tvoří čtyři skupiny po čtyřech členech, kteří jsou jmenováni různými radami, asociacemi, či federacemi. Jsou zároveň jmenováni na čtyři roky. Povinností Mezinárodní rady sportovní arbitráže je se scházet minimálně jednou za rok, pokud není potřeba scházet se víckrát z důvodu řešení sportovních sporů. Podle tohoto řádu (1996, s. 1) je úkolem Mezinárodní rady sportovní arbitráže „*napomáhat urovnání sportovních sporů arbitráží a zajišťovat nezávislost Dvoru sportovní arbitráže a práva stran.*“

2.3.4 Mezinárodněprávní aspekt řešení sporů

Dle Králíka (2001, s. 120) dochází se zvyšujícím rozšiřováním sportovních styků k využívání mezinárodního práva pro řešení sporů mezi sportovci a národními či mezinárodními federacemi. Dochází také ke střetu norem národního a mezinárodního práva, dále do hry vstupují také stanovy a statuty nestátních sportovních subjektů a arbitrážní orgány. Hlavním problémem mezinárodního sportovního práva je podle Králíka zejména nedostatečná připravenost mezinárodních institucí k řešení sporů.

Králík (2001, s. 121) uvádí, že je velice těžké určit hierarchii autorit. Stejně jako se liší výklad pravidel v různých právních systémech, liší se i vztahy mezi organizacemi. Podle Králíka jeden z největších znalců mezinárodního sportovního práva J. A. R. Nafziger určil osm postupů, které by měly předejít a vést k řešení sporů:

1. *„Národní sportovní orgány mají primární odpovědnost za vyhnutí se sponzorům a jejich řešení. Nesoulad mezi sportovci a sportovními orgány je řešen uvnitř sportovního orgánu.*
2. *Mezinárodní federace mohou revidovat rozhodnutí národních orgánů včetně soutěží a jednotlivých sportovců. Nesoulad mezi sportovci a národními sportovními orgány je řešen arbitráží.*
3. *Národní olympijské výbory mohou intervenovat ve sporech týkajících se účasti sportovců v sankcionované soutěži.*
4. *Mezinárodní olympijský výbor nebo mezinárodní federace mohou revidovat rozhodnutí národních olympijských výborů.*
5. *Musí být splněny základní požadavky, včetně podání žaloby, adekvátního zajištění procesu a práva pro obviněné, oprávněnost žaloby, volnost prostředí a vyčerpání jakýchkoli administrativních či mimosoudních řešení.*

6. *Sportovci, sportovní orgány, mezinárodní federace a národní olympijský výbor se obracejí na soud pouze tehdy, kdy jejich případ přeroste ve vážný problém.*
7. *Strany uzavírající sportovní kontrakt se mohou dohodnout na příslušném zákonu. Arbitrážní a soudní tribunál musí nést zodpovědnost za výběr správného zákona.*
8. *Stát posuzuje a potvrzuje výsledek arbitrážního nebo soudního řízení v souladu s vlastními zákony, mezinárodními dohodami a zásadami shody, reciprocity a právní spolupráce.“*

I přes podrobný výklad postupů J. A. R. Nafzigera není tato koncepce podle Králíka (2001, s. 122) ideální, a to z toho důvodu, že nejsou zohledněny časové prodlevy, které Králík považuje za hlavní problém. Nafziger je podle Králíka zastáncem působení soudů do rozhodování pouze v případě, kdy dojde k narušení práv jiných sportovních orgánů a sportovců, nebo také v případě, kdy jsou práva sportovců spolu s právem na soudní proces ohrožena. Toto ale Králík považuje za právně diskriminující. Dle Králíka je nutné vytvořit hranici mezi mírou zásahů s právem na soudní ochranu.

2.4 Sportovní spory nad rámec pravidel sportu

Do této problematiky spadá porušení právních norem, porušení integrity jedince, majetkové a finanční delikty a zároveň tresty za takováto porušení.

2.4.1 Porušení právních norem

Králík (2001, s. 13) ve svém díle píše, že sport se vyznačuje velkým množstvím úprav pomocí sportovních norem a pravidel pohybujících se v právním rámci. Porušení tohoto rámce může vzniknout už v případě, kdy dochází k založení sportovní organizace, a to z důvodu, že se dokumenty, na základě kterých byla sportovní organizace založena, tj. stanovy, nebo zakládací dokumenty či akty, neshodují s náležitými zákony. Dále také může dojít k porušení právních norem tím, že vnitřní předpisy sportovní organizace, jako například soutěžní řád, nesouhlasí s obecnými zákonnými normami. K tomu může dojít při registraci nebo přestupu hráče. Další skutečnost, kdy by byly porušeny právní normy, může nastat v případě, že některá ustanovení sportovních pravidel by byla v rozporu s principy listiny základních práv a svobod.

2.4.1.1 Porušení integrity jedince

Podle § 11 občanského zákoníku má každý člověk právo na ochranu své osobnosti. Tím je myšleno právo na ochranu života a zdraví, cti, důstojnosti a soukromí.

Podle Králíka (2001, s. 123) je porušením integrity jedince zranění sportovce, které mu zapříčinil spoluhráč či protihráč. V okamžiku, kdy ke zranění dojde, musí se nejprve posoudit okolnosti toho každého konkrétního případu. K jeho hodnocení by měly být využity všechny důkazní materiály, které jsou dostupné a věrohodné. Tím může být například videozáznam či výpovědi osob, které jsou nestranné a znají prostředí sportu, tj. svazoví delegáti. Pokud by se dokázalo, že šlo o úmyslné zranění, a to i v případě, ať došlo k porušení sportovního pravidla či ne, je možné pachatele stíhat pro spáchání trestného činu podle trestního zákona. Pokud by však se zraněním byla uplatněna náhrada škody po způsobeném ublížení na zdraví, případ je posuzován v rámci občanského zákona.

2.4.1.2 Majetkové a finanční delikty

Kvůli zvyšující se komercionalizaci se zvýšil i proud finančních prostředků do sportu a to podle Králíka (2001, s. 13) vede ke vzniku deliktů ve sportovní činnosti a i v jiných oblastech, které se sportem souvisejí. Jde-li o porušení smluvních vztahů při nákupu a prodeji hráče, nebo je neoprávněně porušeno právo na ochranu osobnosti kupříkladu zneužitím sportovcova jména pro reklamu či urážka, musí v tomto případě být použito právo. K dalším deliktům může docházet při zabezpečování sportovních činností a to zejména v situaci, kdy dojde k porušení právních norem daňovým zvýhodněním sportovních organizací, zneužitím ochranné známky klubu, rozkrádání sportovního majetku apod. Delikty mohou být řešeny jako trestné činy a to trestněprávním či občanskoprávním způsobem.

2.4.2 Tresty za porušení právních norem

V civilněprávní oblasti jsou ukládány tresty za způsobenou škodu na zdraví či za ztížení společenského uplatnění. Jako trest je za tyto prohřešky podle občanského zákoníku náhrada škody. § 442 upravuje způsob a rozsah náhrady. Podle tohoto paragrafu se hradí skutečná škoda a ušlý zisk poškozeného. Dále je zde stanoveno, že škoda se hradí v penězích, až na případ, kdy poškozený požádá, že škoda má být uhrazena uvedením do předešlého stavu. Tato žádost musí být možná a účelná. Pokud by ke škodě došlo

úmyslným trestným činem, který pachatele majetkově obohatil, soud má možnost náhradu škody uspokojit z věcí, které získal z majetkového prospěchu. Podle § 444 občanského zákoníku při škodě na zdraví dochází k jednorázovému odškodnění bolesti poškozeného a zároveň k jednorázovému odškodnění ztížení jeho společenského uplatnění, což je většinou náhrada za ztrátu na výděлку. Na základě vyhlášky stanovené v dohodě mezi Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem práce a sociálních věcí je určena výše, do které lze poskytnout náhradu za bolest a za ztížení společenského uplatnění. Stejný paragraf občanského zákoníku také říká, že za škodu usmrcením mají pozůstalí právo též na jednorázové odškodnění, a to v různých částkách vzhledem k rodinnému stavu k usmrcenému. Manželovi či manželce, každému dítěti, každému rodiči a každé blízké osobě, která žila ve společné domácnosti s usmrceným v době, kdy k usmrcení došlo a která byla příčinou škody na zdraví s následkem jeho smrti, náleží náhrada škody ve výši 240 000,- Kč. Každému sourozenci zemřelého náleží náhrada škody ve výši 175 000,- Kč a každému rodiči při ztrátě ještě nenarozeného počatého dítěte částka 85 000,- Kč. Podle § 445 se ztráta na výděлку, ke které došlo v souvislosti se škodou na zdraví, se hradí peněžitým důchodem. Tato částka vychází z průměrného platu poškozeného, kterého před poškozením dosahoval. Náhrada za ztrátu výděлку po dobu pracovní neschopnosti vychází podle § 446 z rozdílu mezi jeho průměrným výděلكem před poškozením a nemocenským. § 447 určuje výši náhrady za ztrátu na výděلكu poté, co poškozenému skončí pracovní neschopnosti nebo při invaliditě. V tomto případě se také vychází z rozdílu výděلكu, tentokrát ale z průměrného výděلكu před poškozením a výděلكu, který dostával po poškození, ke kterému se přičte případný invalidní důchod. V tomto paragrafu občanského zákoníku je i popsán případ, kdy náhrada za ztrátu výděلكu by měla příslušet žákovi či studentovi. Pokud dojde k usmrcení, hradí se podle § 448 občanského zákoníku náklady na výživu pozůstalým, kteří byli zesnulým vyživováni peněžitým důchodem. Pro určení výše této náhrady se vychází z průměrného výděلكu zemřelého. § 449 občanského zákoníku říká, že poškozenému jsou také hrazeny náklady na léčení a při usmrcení jsou hrazeny přiměřené náklady na pohřeb, pokud již nebyly zaplacené podle zákona o státní sociální podpoře. Tyto náklady, na léčení a pohřeb, jsou hrazeny tomu, kdo je vynaložil.

V trestněprávní oblasti jsou tresty mnohem přísnější. Dochází také k horším protiprávním jednáním. Tresty jsou ukládány na několik let odnětí svobody a jsou stanoveny v trestním zákoníku. Pokud dojde k zabití, tzn. k úmyslnému usmrcení při

velkém rozrušení, strachu, zmatku či leknutí, je podle § 141 trestního zákoníku uložen trest odnětí svobody na 3 roky až 8 let. Pokud ale zároveň dojde k takovému usmrcení u dvou a více osob nebo u dítěte mladšího čtrnácti let, hrozí pachateli trest odnětí svobody na 5 až 15 let. V případě, že je způsobena smrt z nedbalosti, bude podle § 143 trestního zákoníku uložen trest odnětí svobody na 3 roky či zákaz činnosti. Smrt způsobená z nedbalosti, která byla zároveň způsobena na základě porušení povinnosti vycházející z pachatelova zaměstnání, povolání, postavení či funkce, je trestána odnětím svobody na 1 rok až 6 let. Co se týká těžkého ublížení na zdraví, v tomto případě bude udělen trest podle § 145 trestního zákoníku odnětí svobody na 3 roky až 10 let. Pokud pachatel způsobí těžkou újmu na zdraví na dvou a více osobách, na dítěti mladším čtrnácti let, na svědkovi, na zdravotníkovi při jeho výkonu, na někom z důvodu jeho vyznání, rasy, národnosti a zároveň bude těžké ublížení na zdraví způsobeno opakovaně, bude potrestán odnětím svobody na 5 až 12 let. Pokud pachatel způsobí výše vyjmenovanými způsoby smrt, bude mu uložen trest odnětí svobody na 8 až 15 let. Samotná příprava je trestný čin. Tomu, kdo úmyslně ublíží na zdraví, hrozí podle § 146 trestního zákoníku trest odnětí svobody na 6 měsíců až 3 roky. V případě, že z ublížení na zdraví vznikne těžká újma na zdraví, pachatel bude potrestán odnětím svobody na 2 roky až 8 let. Pokud však tento čin způsobí dítěti mladšímu čtrnácti let, svědkovi, zdravotníkovi při jeho výkonu či někomu z důvodu jeho vyznání, rasy, národnosti, bude stanoven trest odnětí svobody na 1 rok až 5 let. A pokud pachatel způsobí smrt, trest se zvýší na 5 až 10 let odnětí svobody. Poslední dva paragrafy trestního zákoníku se týkají těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti a ublížení na zdraví z nedbalosti. Ten, kdo někomu z nedbalosti způsobí těžké ublížení na zdraví, bude potrestán podle § 147 trestního zákoníku odnětím svobody na 2 roky či zákazem činnosti. Trest odnětí svobody na 6 měsíců až 4 roky nebo peněžitý trest hrozí tomu, kdo způsobí z nedbalosti těžkou újmu na zdraví z důvodu porušení povinnosti vycházející z pachatelova zaměstnání, povolání, postavení či funkce. Toto porušení se týká i ublížení na zdraví z nedbalosti, kdy v tomto případě je uložen trest odnětí svobody na 1 rok či zákaz činnosti podle § 148 trestního zákoníku. Tomu, kdo se zúčastní rvačky a úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného člověka je podle § 158 trestního zákoníku uložen trest odnětí svobody na 1 rok. Pokud je dotčenému způsobena těžká újma na zdraví, hrozí pachateli trest odnětí svobody na 6 měsíců až 5 let či peněžitý trest. A pokud je způsobena smrt, pachatel je potrestán odnětím svobody na 2 roky až 8 let.

2.4.2.1 Výhradní uplatnění právních norem

Králík (2001, s. 15) do této oblasti řadí delikty, které nejsou popsány ve sportovních pravidlech. Souvisí sice se sportovní problematikou, nikoliv však přímo se sportovní činností. Mezi činy, které jsou charakteristické pro tuto oblast, patří například daňové úniky sportovních organizací, podplácení pro zajištění předem dohodnutého výsledku sportovního zápasu či nedodržení podmínek smlouvy s hráčem. Pokud by bylo prokázáno, že tato jednání byla provedena úmyslně, může u těchto činů vzniknout i trestněprávní odpovědnost. Většina však těchto činů, které byly vyjmenovány výše, je řešena v občanskoprávním řízení, a to jako porušení příslušných ustanovení občanského zákoníku.

2.4.2.2 Souběžné uplatnění práva a sportovních pravidel

Jako příklad, kdy dochází k souběžnému uplatnění právních norem a sportovních pravidel, Králík (2001, s. 17) uvádí úmyslný faul s následkem zranění. Ten je řešen jak před disciplinární komisí, například jako bránění ve hře, tak zároveň i jako úmyslné ublížení na zdraví s trestní odpovědností podle dané právní normy. Dalším příkladem může být případ, kdy dojde k porušení sportovního pravidla a je podán požadavek na přezkum rozhodnutí disciplinárního orgánu v oblasti právní ve správním soudnictví či občanskoprávním rozhodování.

3 Popis a rozbor konkrétních příkladů řešení sporů

Tato část bude zaměřena na spory ve sportu, ke kterým došlo v rámci sportovního prostředí. Budou porovnány i různé typy řešení těchto sporů.

3.1 Přestupy hráčů

Revolučním případem, který do jisté míry změnil samotné myšlení sportovních arbitrů, byl v devadesátých letech případ belgického fotbalisty Jean-Marca Bosmana, který svůj spor o přestup do nového působiště dotáhl až k Evropskému soudnímu dvoru.

Informační systém pro Aproximaci Práva (1995) uvádí, že Jean-Marc Bosman byl v osmdesátých a devadesátých letech profesionálním belgickým fotbalistou. Od roku 1988 měl podepsanou smlouvu s belgickým fotbalovým klubem RC Liège hrajícím první ligu. Podle odstavce 28 Rozsudku Soudního dvora v případě C-415/93 měla jeho

smlouva, jež mu zajistila průměrný měsíční plat ve výši 120 000 BFR včetně bonusů, vypršet 30. června 1990. Podle odstavce 29 tohoto rozsudku mu v dubnu roku 1990 klub nabídl novou smlouvu na jednu sezónu. Na základě této smlouvy mu měl být snížen plat na minimální hranici stanovenou belgickým svazem (URBSFA), čili na částku 30 000 BFR. Pan Bosman odmítl tuto smlouvu podepsat a byl zapsán na přestupovou listinu. Žádný klub ale o něj neměl zájem, proto pan Bosman navázal kontakt s francouzským klubem US Dunkerque, jež však působil v druhé lize. Dne 27. července 1990 byla podle odstavce 31 rozsudku uzavřena dohoda mezi kluby RC Liège a US Dunkerque o dočasném přestupu pana Bosmana na jeden rok za přestupní poplatek 1 200 000 BFR. V odstavci 32 rozsudku stojí, že na základě žádosti RC Liège vydá belgický fotbalový svaz francouzské fotbalové federaci certifikát o uvolnění hráče, bez kterého by nebylo panu Bosmanovi umožněno nastoupit v zápase 2. srpna 1990. Klub RC Liège měl však podle odstavce 33 rozsudku pochybnosti o solventnosti US Dunkerque, tudíž od přestupu odstoupil a zabránil tak panu Bosmanovi k přestupu do US Dunkerque. Dne 8. srpna 1990 podal pan Bosman podle odstavce 34 zmíněného rozsudku žalobu na RC Liège a na URBSFA, aby mu bylo měsíčně vyplaceno 100 000 BFR než si najde nového zaměstnavatele. Podle odstavce 35 rozsudku ze dne 15. prosince 1995 mu bylo na základě jeho žádosti přiznáno 30 000 BFR a klub za něj nepožadoval odstupné. Vzhledem ke skutečnosti, že pan Bosman nemohl najít nové angažmá, soud měl podle odstavce 37 rozsudku podezření, že kluby pana Bosmana bojkotují kvůli jeho vzepření se přestupovým pravidlům. Pan Bosman požadoval vyjádření také Evropského soudního dvora na volný pohyb osob. Podle odstavce 104 rozsudku vytváří pravidlo o přestupu hráčů překážku volného pohybu. A na základě stejného odstavce zněla odpověď soudu na otázku, zda může být čl. 48 Smlouvy ES interpretován tak, že fotbalovému klubu zakazuje vyžadovat přestupní poplatek za hráče, jehož smlouva vypršela, ano.

Díky případu pana Bosmana se v devadesátých letech radikálně změnila původní přestupní pravidla, která hráče vážala ke klubu bez ohledu na platnost smlouvy. To znamená, že tato kauza spojená s panem Bosmanem přinesla možnost fotbalistům přestoupit do jiného klubu po vypršení smlouvy bez zaplacení poplatku. Zároveň podle serveru europa.eu (2011) soudní dvůr rozhodl, že pravidla pro přestup a státní příslušnost bránily volnému pohybu hráčů. Klub tedy nemohl bránit hráči, aby hrál v jiném klubu členského státu Evropské unie po skončení platnosti jeho smlouvy. Na

základě tohoto případu vznikla i změna v rozhodnutí, kolik hráčů z jiné země Evropské unie může za klub nastoupit. K tomu server eurofotbal (2009), specializovaný na evropský fotbal, dodává, že do té doby, než došlo ke změně počtu nasazovaných cizinců v zápase, mohli hrát v jednom týmu jen tři. Podle stejného zdroje probíhaly v roce 2009 na úrovni UEFA a FIFA diskuze o novém pravidle omezujícím počet cizinců nastupujících v jednom týmu na pět. Bosman se k tomuto návrhu vyjádřil takto: „*Takové rozhodnutí by vrátilo fotbal před rok 1995.*“ Tím mohl naznačit, že jeho obětavost a pětileté snažení by bylo zbytečné. K prosazení této změny pravidel nakonec zatím nedošlo.

3.2 Korupce

V českém fotbalovém prostředí se v posledních 10 letech objevily dvě závažné korupční kauzy, které vedení fotbalového svazu řešilo různým způsobem. V následující kapitole budou tyto dvě významné korupční kauzy popsány a bude analyzován způsob, jakým byly řešeny především ze strany disciplinární komise.

3.2.1 Nejznámější kauza: „Kapřiči“

Největším případem prokázání korupce v českém sportu byla fotbalová aféra z let 2004 a 2005. Kubeczka (2004) uvádí, že tato korupční kauza odstartovala 30. dubna 2004, kdy byli policií ve Vyškově zatčeni Jaroslav Hastík, tehdejší sportovní ředitel uherskohradištského Synotu, a rozhodčí Stanislav Hruška. U Hastíka bylo objeveno 175 tisíc korun v hotovosti a byl obviněn z korupce. Hruška byl obviněn z přijímání úplatku za zápas Synotu se Spartou, který se konal v březnu 2004. Přestože se Hastík hájil tím, že peníze, které měl u sebe, byly určeny pro soukromou potřebu, odešli podle České tiskové kanceláře (2007) v říjnu 2007 Hruška i Hastík od soudu v Kroměříži s půlročním podmíněným trestem. Celkově bylo v této rozsáhlé kauze u kroměřížského soudu obviněno deset osob: sedm rozhodčích a tři fotbaloví funkcionáři.

Na základě vlastních šetření udělovala tresty i disciplinární komise Českomoravského fotbalového svazu, jejímž předsedou byl v té době JUDr. Alexander Károlyi. V průběhu roku 2004 rozdala jeho komise různě vysoké tresty celkem osmi funkcionářům, čtrnácti rozhodčím a čtyřem delegátům, jak uvedl zpravodajský server idnes.cz (2005). Výše zmíněný fotbalový rozhodčí Stanislav Hruška dostal podle idnes.cz (2004) od Károlyiho

komise nejtvrdí možný trest, a sice zákaz činnosti rozhodčího na dva roky a peněžitou pokutu 50 tisíc korun.

Disciplinární komise rozhodovala o vině či nevině obviněných na základě faktu, že JUDr. Károlyi měl možnost nahlédnout do vyšetřovacího spisu a nečekala tak na pravomocná rozhodnutí civilních soudů. JUDr. Károlyi tedy v této kauze na sebe vzal roli soudce a již na základě předběžných závěrů policie začal vynášet rozsudky. O tomto jeho přístupu pochyboval právní zástupce jednoho z obviněných rozhodčích, který argumentoval, že tresty byly vyneseny pouze na základě tvrzení policejních orgánů, které případ ještě neuzavřely a že měla na závěry policie disciplinární komise počkat. JUDr. Károlyi však trval na svém a označil podklady policie za dostatečné k tomu, aby odůvodnily výši vynesených trestů.

Jedním z důvodů, proč disciplinární komise pod vedením JUDr. Károlyiho jednala s takovou rychlostí, byl předpoklad, že kauza se u civilních soudů potáhne dlouhá léta, což se nakonec potvrdilo. V rozhovoru s panem Vejvodou (2009) Károlyi uvedl, že se kauza táhla až do roku 2007 a že byl v souvislosti s ní na disciplinární komisi vyvíjen velký tlak hlavně ze strany médií, který vedl až k tomu, že dokonce někdy musel podávat rozhovory 3,5 hodiny v kuse. V rozhovoru dále uvádí, že bez policejních odposlechů v této aféře nešlo postupovat dál.

3.2.2 Případ „Křetínského tašky“

V případě „Křetínského tašky“, který média pojmenovala podle kožené brašny, ve které současný šéf fotbalového klubu Sparta Praha Daniel Křetínský předal současnému předsedovi Fotbalové asociace ČR Miroslavu Peltovi důkazy o údajném ovlivňování zápasů, bylo rozhodnuto o zcela jiném postupu, než který v roce 2004 zvolil JUDr. Károlyi.

Aféra „Křetínského tašky“ je spojená s ovlivněním fotbalového zápasu v první lize v sezoně 2011/2012. Podle Kolmaše (2012) předal pan Křetínský 18. září 2012 fotbalovému šefovi Peltovi materiály, které měly poukázat na ovlivnění zápasu mezi Jabloncem a Plzní. Pelta hned další den předal dokumenty od Křetínského protikorupční policii. Česká televize (2012) uvádí, že Tomáš Adámek, jeden z rozhodčích, kteří zmiňovaný zápas Jablonec – Plzeň řídil, poslal fotbalovému svazu notářsky ověřený dopis, ve kterém se přiznává k přijetí úplatku ve výši 200 000 Kč od bývalého funkcionáře fotbalových klubů Tábořsko a Čáslav Martina Svobody za ovlivnění

výsledku ve prospěch Plzně. Svoboda i zástupci Plzně popírají, že by s touto aférou byli nějak spojeni. Podle magazínu fotbalnaplno.cz (2012) fotbalová asociace obdržela další notářsky ověřený dopis od rozhodčího Pavla Býmy, který byl v utkání čtvrtým rozhodčím, ve kterém potvrdil slova Tomáše Adámka o přijetí úplatku.

Podle České televize (2012) disciplinární komise zahájila 15. listopadu 2012 vyšetřování této kauzy, v rámci něhož si pozvala k výslechu všechny čtyři rozhodčí, kteří zápas vedli, delegáty, Martina Svobodu a také předsedkyni komise rozhodčích Dagmar Damkovou. Snaha disciplinární komise o rozpletení kauzy byla však zastavena rozhodnutím předsedy Fotbalové asociace ČR Peltu. Jak uvedla Česká televize (2013) v lednu roku 2013 byl schválen Peltův návrh, že všechny kauzy týkající se korupce by měla řešit jen policie a disciplinární komise by měla tresty udílet až na základě závěrů z policejního vyšetřování. S tímto postupem nesouhlasil tehdejší předseda disciplinární komise Jiří Golda a na svůj post rezignoval. Podle České televize (2013) bylo 1. února 2013 disciplinární komise zastaveno vyšetřování korupční kauzy do doby, než bude případ prošetřen policií. Česká televize (2013) uvedla vyjádření tehdejšího šéfa protikorupční policie Tomáše Martince, který k předaným materiálům sdělil: *„Jeho pověstná taška neobsahovala skutečně nic. Předal pouze ústní informaci předsedovi fotbalové asociace, kde si postěžoval na to, že v posledním období má pocit, že čím dál tím více dochází k tendenčnímu řízení fotbalu,“* uvedl dnes Martinec. Dodal, že *Křetínský byl kvůli tomu na policii dvakrát podat vysvětlení, nicméně žádnou nahrávku či jiný důkaz nepředložil. „Vždy hovořil jenom o svém podezření, že pravděpodobně něco není v pořádku.“* Podle Mádla (2013) potvrdila policie 27. března 2013 informaci, že byly obviněny tři osoby v případě souvisejícím s fotbalem. Mluvčí protikorupční policie Jaroslav Ibehej v rozhovoru pro deník Aktuálně.cz sdělil: *„Jeden muž je obviněn z přijímání úplatku, druhý z podplácení a třetí z neoznámení trestného činu.“* Podle jeho vyjádření by mohlo jít o výše zmíněného Tomáše Adámka, Pavla Býmu a Martina Svobodu. Deníku Aktuálně.cz (2013) poskytli rozhovor také právě Svoboda i Býma. Oba však řekli, že nepřevzali žádné obvinění. V policejní správě se píše, že *„tento případ však nesouvisí s tzv. Křetínského taškou, o které už několik měsíců informují média. Událostmi ve fotbalovém prostředí se náš útvar i nadále intenzivně zabývá.“*

S touto kauzou se tak český fotbal stále ještě nevypořádal a čeká na rozhodnutí policie. Pole působnosti disciplinární komise je však v této kauze do značné míry omezenější, než tomu bylo při korupční kauze z roku 2004. Přísné verdikty disciplinární komise,

jako ty, které pod vedením JUDr. Károlyiho rozdávala v roce 2004, tak v této kauze kvůli průtahům ve vyšetřování policie nelze v brzké době očekávat.

3.3 Konflikt mezi sportovcem a divákem

Do působnosti disciplinárních komisí patří také případy, kdy dojde ke konfliktu nejenom mezi hráči samotnými, ale i mezi hráčem a divákem. V následující kapitole budou popsány tři případy a bude poukázáno na faktory, které rozhodly o různém způsobu potrestání proviněných sportovců.

3.3.1 Hráč a divák

V říjnu roku 1995 proběhl zápas mezi kluby Bohemians a Slavia na stadionu Bohemians. Jak uvádí Felt (2001, s. 57), při zápasech mezi těmito dvěma kluby většinou dochází k nadávkám ze stran fanoušků na hráče, k házení předmětů jako jsou například kelímky od piva, zapalovače, klíče, mince na hrací plochu apod. Ani tento zápas nebyl výjimkou. Útočník Bohemians Viktor Dvirnik se šel občerstvit a během toho si všiml, že po něm jeden divák hodil zapalovač, který ho však netrefil. Dvirnik však zareagoval tak, že po fanouškovi hodil prázdnou lahev, z které pil. Všeho si všiml rozhodčí. Proto se hráč musel dostavit před disciplinární komisi. Zde řekl: „*Vím, že se hráč musí ovládat a něco takového nemám dělat.*“ Dále řekl, že zápas byl velmi vypjatý a tvrdý a že fanoušci Slavie uráželi hráče Bohemians. Zapalovač se nakonec na hřišti nenašel. Dvirnik opakoval, že lahev, kterou po divákovi hodil, nebyla tak nebezpečná. Disciplinární komise mu udělila trest v podobě třítisícové pokuty.

3.3.2 Gólman a divák

K druhému takovému konfliktu mezi sportovcem a divákem došlo o rok později též ve fotbale, o kterém se Felt (2001, s. 59) ve svém díle také zmiňuje. Tentokrát hrál Liberec s Olomoucí. Ve chvíli, kdy byl míč na druhé půlce od gólmana Ladislava Maiera, hodil jeden z fanoušků vedle Maiera dýmovníci. Brankář si jí všiml, vzal ji a hodil zpět mezi fanoušky. Na tento čin se hledělo ze dvou hledisek. Jedni s tím, že byla dýmovnice hozena zpět těm, kteří ji hodili, souhlasili, druzí zase tento čin odsuzovali. A to z důvodu možného zranění někoho z diváků. Maier své jednání musel vysvětlit před disciplinární komisí. Maier byl znám svou slušností a činu velmi litoval. Před disciplinární komisí uvedl: „*Zrovna jsme kopali roh na protější straně hřiště. Nechtěl*

jsem, aby byla přerušena hra. Dýmavnice dopadla asi pět metrů za mými zády, když jsem stál na hranici pokutového území. Vzal jsem ji a hodil zpět do diváckého sektoru. V tu chvíli mě nenapadlo, že mohu někoho zranit. Moc se za to omlouvám, byla to chyba. Měl jsem situaci řešit jinak. Zavolat rozhodčího, odkopnout ji k lajně nebo hodit do Nisy.“ Po udělení pokuty ve výši 10 000,- Kč se Maierovi ulevilo: „Čekal jsem to mnohem horší. Myslel jsem si, že dostanu stop minimálně na 2 zápasy nepodmíněně a pokutu nejméně 5000,- Kč. Byla to ode mne skutečně klukovina a už jsem dost starý, abych takové věci nedělal.“ Károlyi na otázku Felta (2001, s. 65) „Co vedlo disciplinární komisi k udělení finanční pokuty, a nikoliv k zastavení činnosti?“ odpověděl: „Samozřejmě, že jsme si uvědomovali, stejně jako Maier, jak nebezpečné bylo jeho provinění. Zároveň jsme brali v úvahu gólmanovu dosavadní bezúhonnost. K zmíněnému „vrácení“ dýmavnice do sektoru diváků došlo ve chvíli, kdy hra byla na druhé straně, takže on ji svým jednáním nijak neovlivnil, neohrozil soupeře. Nebyl tedy důvod k potrestání zastavením činnosti. Udělili jsme tedy finanční trest, který je na dolní hranici sazebníku, neboť Maier mohl být potrestán pokutou až 50 000,- Kč. Naštěstí nikdo nebyl zraněn a Maier je natolik inteligentní, že pro něho byl celý případ i dostatečnou prevencí do budoucnosti.“

Ani v jednom z výše popsaných případů nedošlo ke zranění diváka za strany sportovce, a proto nebyl důvod, proč by se těmito případy měla zabývat policie. V případě prostějovského ledního hokejisty Josefa Fojtíka však ke zranění diváka došlo a celou kauzou se kromě disciplinární komise hokejového svazu zabývala i policie. Česká tisková kancelář (2006) uvedla, že během utkání 1. ligy mezi Prostějovem a Olomoucí byl Josef Fojtík vyloučen a při pobytu na trestné lavici se ohnal hokejkou po fanouškovi, který na něj pokřikoval. Udeřil jej čepelí hole ale tak nešťastně, že mu způsobil tržnou ránu a lehký otřes mozku. Již týden po svém činu potrestala Fojtíka disciplinární komise zákazem činnosti na 6 týdnů. Přestože Fojtík později u soudu tvrdil, že muže nezranil záměrně, soud jej uznal vinným z pokusu o ublížení na zdraví a uložil mu tříměsíční trest vězení s podmíněčným odkladem 14 měsíců.

3.4 Fauly ve fotbale

Jednou z oblastí, která je stále ještě tématem vzrušených debat nejenom mezi sportovními odborníky, je jakým způsobem by měli být potrestáni sportovci, kteří svým protihráčům způsobí hrubým faulem vážná zranění. V následující kapitole budou

popsány faktory, podle kterých se posuzuje, jakým způsobem bude faulující hráč potrestán.

K hrubému faulu ve fotbale došlo podle serveru ČT Sport (2013) v semifinále Poháru České pošty tohoto roku mezi Spartou a Mladou Boleslaví, kdy spartánský útočník Léonard Kweuke zlomil nohu obránci Radku Dosoudilovi z Mladé Boleslavi. Od Disciplinární komise Fotbalové asociace České republiky dostal Kweuke trest na dvanáct zápasů. Je to zatím nejvyšší trest, který disciplinární komise udělila. Útočník tedy přišel o čtyři zápasy loňské sezóny a dalších osm v sezoně následující. Mluvčí disciplinární komise Petr Kovář uvedl, že tento trest platí i v případě Kweukeho přestupu do jakékoli zahraniční soutěže. Jelikož však nebyl jednoznačně prokázán úmysl Kweukeho soupeře faulovat, byl přestupek řešen pouze disciplinární komisí fotbalového svazu. Podle Kováře se Léonard Kweuke dopustil surové hry, dostal červenou kartu a protihráči přivodil těžké zranění s dlouhou dobou rekonvalescence. Trenér Sparty Vítězslav Lavička se Dosoudilovi hned po skončení zápasu za celou Spartu omluvil. O několik dní později přišla omluva i ze strany Kweukeho, který dokonce chtěl Dosoudila navštívit v nemocnici. Ten se k tomu vyjádřil takto: *"Asi si kolem krku moc nepadneme... Uvidím, jestli sem přijde, ale hrotit to také nechci. Je to všechno čerstvé, celou noc jsem nespal a musím si všechno sám pro sebe zpracovat. Pro mě ale není co řešit, od Kweukeho to byla likvidační věc."*

3.4.1 První verdikt soudu

Blažek (2007) uvedl, že došlo k prvnímu obvinění a následnému odsouzení ze spáchání trestného činu ve fotbale. K činu došlo v roce 2003 a Nejvyšší soud rozhodl až po čtyřech letech. Tehdy v druholigovém zápase obránce Jiří Beneš fauloval protihráče Šimka tak hrubě, že mu zlomil nohu. Šimek podal na Beneše trestní oznámení. Vzhledem ke skutečnosti, že si vyšetřovatelé spolu se státními zástupci nebyli jistí, zda šlo o trestný čin, případ zpracovali a předali soudcům, kteří rozhodli, že k trestnému činu došlo. Beneš podal několikrát odvolání, dokonce i k Nejvyššímu soudu, ale neúspěšně. Šéf oddílu v Hořiněvsi Otakar Rejsek vypověděl: „Všichni jsme u soudu vypověděli, že to nebylo schválně - jen v zápalu hry. Vážně to nechápu.“ Soudy však Beneše uznaly vinným, nicméně upustily od udělení trestu, a to z důvodu, že protihráče nezranil úmyslně. Beneš k případu uvedl: *„Fotbal už moc nehraju a o té věci ani moc nechci mluvit.“*

V případě se ale ještě dále rozhodovalo o odškodnění. Šimek se dopočítal výše 250 tisíc korun s tím, že následky zranění posuzovali lékaři. Soudy v občanskoprávním řízení však Šimkovi přiznaly bolestné ve výši 130 tisíc korun a Beneš měl také uhradit náklady na dvouměsíční léčení ve výši 22 tisíc korun.

Česká tisková kancelář (2008) uvedla, že policie od podzimu roku 2008 začala více řešit nedovolené zákroky sportovců, při kterých došlo ke zranění soupeře. Martin Synecký z ředitelství kriminální policie sdělil, že ti, co faul způsobí, mohou být častěji obžalováni z trestného činu a zároveň odsouzeni za ublížení na zdraví. Policie bude vyšetřovat jen takové fauly, u kterých lze prokázat, že šlo o jasný úmysl.

3.4.2 Fauly ve fotbale jako trestný čin – ano či ne?

Pospíšil (2008) sepsal názory trenérů, člena komise, a také názor samotného fotbalisty, kteří se vyjadřovali k hranici mezi fotbalovým zákrokem a trestným činem. Kutnohorský asistent trenéra František Klečák na otázku odpověděl: *„Pořád si myslím, že je to sport. Otázka zní, jestli je do toho dobré zatahovat soud a vést to jako trestný čin, protože asi nikdo nikdy nedokáže tomu člověku, jestli to chtěl udělat schválně nebo ne. I když ten zákrok může třeba vypadat hrozivě. Takže bych byl spíše pro potrestání v rámci fotbalu. Například dát zákaz činnosti třeba na rok, ale k soudu bych to asi netahal.“* Dále se k otázce vyjádřil trenér Tupadel Karel Mikeš, jehož odpověď zněla: *„Škodí to fotbalu jako takovému. Tyto fauly jsou většinou na hráče, kteří jsou technicky vyspělí a kteří s míčem něco dokážou. Dá se to sice těžko dokázat, ale pokud by v tom byl viděn úmysl, tak bych byl rozhodně pro trestání i v rámci trestného činu a to hlavně z důvodu, aby se takovéto fauly na hřištích už neděly.“* Názor na tuto problematiku uvedl i člen komise rozhodčích v Kutné Hoře Martin Jansa: *„Záleží na posouzení rozhodčím, ale mělo by se to trestat nekompromisně. Pokud by se jednalo a nějaký zvlášť závažný zákrok, tak je jedině dobře, že se dá posoudit i jako trestný čin.“* Spartánský obránce Petr Voříšek, s kterým souhlasili i jiní, řekl: *„Brutální a záměrné fauly by se měly trestat, ale jen pokud by se jednoznačně prokázaly. Nedají se ale paušalizovat. Nedovedu si představit, jak by soudci použili páky na prokázání jednoznačného úmyslu.“* Někteří čeští politici mají ale opačný názor a v současné době probíhá diskuze, zda odpovědnost za brutální fauly bude součástí trestního zákoníku.

Z výše uvedených názorů odborníků je zřejmé, že v případech hrubých faulů ještě není ve sportovním prostředí dostatečně jasně vymezeno, kdy je a kdy není překročena

hranice pro stíhání faulujícího hráče z trestného činu. Z případů, které byly v této kapitole popsány a z vyjádření zástupců policie, však vyplývá, že v případech, kdy se jedná o úmyslný faul, který vede k vážnému zranění protihráče a úmysl se podaří prokázat, jedná se o trestný čin.

4 Závěr

Sport je sice prostředím specifickým, nicméně i pro sportovce platí pravidla, která platí v celé společnosti. Není možné, aby v mikroprostředí určité sportovní disciplíny docházelo k úmyslnému poškozování jedinců a za tyto činy se viníkům nedostalo odpovídajícího trestu. V případech závažných provinění, ať už se jedná o korupci nebo úmyslný faul, je trest v rámci pravidel sportu málo přísný a není dostatečně preventivní.

Zejména kvůli vzrůstající agresivitě sportovců na amatérské i profesionální úrovni dochází v poslední době ke stále většímu množství hrubých faulů, které mají mnohdy za následek závažné poranění protihráče. Jeden zákrok může například profesionálnímu fotbalistovi zničit celou kariéru, ohrozit jeho živobytí a poznamenat jej do konce života. Pokud by se za úmyslné zranění protihráče měly v rámci disciplinárního řízení udělovat pouze pokuty nebo zákazy činnosti ve fotbale, nebyla by výše trestu adekvátní k míře způsobené škody a zejména u hráčů na amatérské úrovni by hrozba takového trestu nepůsobila dostatečně preventivně. Z toho důvodu je nutné pohlížet na kroky policie, která v posledních letech stále častěji prošetřuje hrubé fauly a zkoumá, zda byly spáchány úmyslně, za jednoznačně pozitivní.

Jak bylo popsáno na příkladech v kapitole č. 3, neúmyslné fauly nebo jiné činy, které vedou k narušení integrity protihráče nebo diváka, jsou pro svoji nižší společenskou nebezpečnost předmětem pouze disciplinárního řízení a nikoliv trestního stíhání například pro nedbalostní trestný čin. Takovouto rozhodovací praxi je z hlediska výše trestu za závažnost porušení pravidel možné považovat za dostatečnou.

V kapitole č. 3 byly popsány dva nejznámější korupční případy v českém fotbale. V obou z nich sehrála disciplinární komise fotbalového svazu jinou roli a v rámci fotbalových pravidel byly kauzy řešeny jiným způsobem. Disciplinární komise pod vedením JUDr. Károlyiho v roce 2004 trestala hráče, rozhodčí i funkcionáře krátce po propuknutí skandálu na základě neúplných závěrů policejních vyšetřovatelů, sama interpretovala fakta v policejním spisu a jednala tak do jisté míry nezávisle. Výhodou tohoto postupu byla svižnost, se kterou se fotbalový svaz s kauzou vypořádal na úkor možných nespravedlností, ke kterým mohlo dojít, protože obvinění neměli dostatečný prostor pro svoji obhajobu. Stejným způsobem chtěla postupovat i komise pod vedením Jiřího Goldy v roce 2013, ovšem na popud předsedy fotbalové asociace bylo rozhodnuto, že disciplinární komise nesmí ve věci rozhodnout, dokud nebude skončeno

policejní vyšetřování. Policejní vyšetřování však k žádným závěrům doposud nedošlo a celá kauza tak zůstává nedořešena. Jediným výsledkem celé kauzy je tak zatím rezignace Jiřího Goldy na post předsedy disciplinární komise, čímž vyjádřil svůj nesouhlas s rozhodnutím vyčkat na prošetření celé záležitosti policií. Je zřejmé, že ve fotbalovém prostředí stále ještě není shoda na tom, jakým způsobem by v rámci pravidel fotbalu měly být řešeny případy korupce. Pokud má však vedení českého fotbalu zájem o rychlé potrestání viníků a vypořádání s kauzami, mělo by rozšířit pravomoci disciplinární komise a umožnit jí činit verdikty nezávisle na průběhu policejního vyšetřování tak, jako tomu bylo v roce 2004.

Konflikty mezi sportovci a diváky jsou ve většině řešeny v rámci pravidel sportu a disciplinární komise je tvrdě trestá. Ve výjimečných případech, tak jako tomu bylo v případě hokejisty Fojtíka, kdy dojde k poškození zdraví diváka či eventuelně hráče, je však do řešení případu zpravidla zapojena i policie, která šetří, zda nedošlo k naplnění skutkové podstaty některého z trestných činů.

Do samostatné kategorie patří smluvní problematika u profesionálních hráčů. Revolucí v posuzování sporů mezi hráči a sportovními kluby byl případ belgického fotbalisty Bosmana, který se svou odvahou zasloužil o změny v pravidlech pro přestup profesionálních sportovců a v konečném důsledku tak přispěl ke zlepšení jejich pracovních práv a otevřel jim cestu k domáhání se svých práv i za cenu žalob a soudních sporů.

O tématech, která byla popsána v této práci, se v mnoha zemích vedou celospolečenské diskuze. Výjimkou není ani Česká republika, kde je aktuálně nově definována role disciplinární komise ve fotbale a kde se formou soudních precedentů ustanovuje, jakým způsobem bude do budoucna pohlíženo na porušení integrity jedince, ke kterému dojde během sportovního utkání. Do budoucna bude jistě zajímavé sledovat, jakým způsobem se policejní a soudní praxe posune a zda dojde k nějakým dalším průlomovým obviněním a následným rozsudkům.

Literatura

Monografie

Antidopingový program ČOV: Světový antidopingový kodex. Praha : Český olympijský výbor, 2009. 127 s. Olympijská knihovnička, 44. sv.

Bílá kniha o sportu. Lucemburk : Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 38 s. ISBN 978-92-79-06547-7.

FELT, K. *Fotbal v taláru.* 1. vyd. Praha : Radix. 2001, 213 s. ISBN 80-86031-30-6.

CHOUTKA, M. *Teorie a didaktika sportu.* 1. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1976. 139 s.

KRÁLÍK, M. *Právo ve sportu.* 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2001. 278 s. ISBN 80-7179-532-1.

KUBÍČEK, J. *Sport a právo.* 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2012. 316 s. ISBN 978-80-210-6040-1.

KUMPERA, V. *Otázky sportovního práva.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 129 s. ISBN 978-80-7380-147-2.

KUREŠ, J., HORA, J., JACHIMSTÁL, B., NITSCHKE, J., SKOČOVSKÝ, M. a ZAHRADNÍČEK, J. *Pravidla fotbalu: platná od 1.7.2011.* 1. vyd. Praha : Olympia, 2011. 147 s. ISBN 978-807-3763-114.

LÜSCHEN, G. R. F., SAGE, G. H. *Handbook of Social Science of Sport: With an International Classified Bibliography.* Champaign : Stipes Publishing Co., 1981. 720 p. ISBN 08-756-3191-6.

NEKOLA, J. *Doping a sport.* 1. vyd. Praha : Olympia, 2000. 129 s. ISBN 80-703-3137-2.

NOVOTNÝ, J. *Otázky sportovního práva.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 129 s. ISBN 978-80-7380-147-2.

NOVOTNÝ, J. *Sport v ekonomice.* 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.

ROZEHNALOVÁ, N. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku.* 3., aktualiz. vyd. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2013. 400 s. ISBN 978-80-7478-004-2.

Řád sportovní arbitráže. Praha : Český olympijský výbor, 1996. 24 s. ISBN 80-239-6005-9.

SLUKA, T. *Profesionální sportovec: právní a ekonomické aspekty.* 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2007. 199 s. ISBN 80-903609-5-5.

VEJVODA, J. *Károlyi - život se slepou bohyní.* 1. vyd. Praha : HBT, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87109-17-5.

Slovník

KLIMEŠ, L. *Slovník cizích slov.* 2., rozš. a dopl. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 2005. 829 s. ISBN 80-723-5272-5.

Encyklopedie

Encyklopedie tělesné kultury. 1. vyd. Praha : Olympia, 1988. 382 s. ISBN 80-7096-046-9.

Periodikum

KRÁLÍK, M. Právní odpovědnost za sportovní úrazy. *Právní rádce*, 2007, č. 2, s. 9 - 10. ISSN 1210-4817.

Zákony

Zákon č. 115/2001 Sb., zákon o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

Afera nespí, policie obvinila tři osoby. Chřestýš: Nic nevím. *Sport Aktuálně* [online]. 2013 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://sport.aktualne.centrum.cz/afera-nespi-policie-obvinila-tri-osoby-chrestys-nic-nevim/r~de51424a96c311e29173002590604f2e/>.

Bosman obětoval kariéru, teď se mu FIFA i UEFA snaží jeho "dílo" sebrat. Eurofotbal.cz: specialista na evropský fotbal [online]. 2009 [cit. 2013-08-10]. Dostupné z WWW: <http://www.eurofotbal.cz/clanky/-75208/>.

Disciplinární řád FAČR s účinností od 1. 7. 2013. *Fotbalová asociace České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-08-07]. Dostupné z WWW: <http://nv.fotbal.cz/scripts/detail.php?id=131593&tmplid=1292>.

Evropská charta sportu. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2006 [cit. 2013-02-15]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/Files/PDF/ECHS.PDF>.

Exemplární trest. Kweuke dostal za faul rekordní stopku na 12 zápasů. *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/gambrinus-liga/226382-exemplarni-trest-kweuke-dostal-za-faul-rekordni-stopku-na-12-zapasu/>.

Fauloval hráče, u soudu prohrál. *Hospodářské noviny* [online]. 2007 [cit. 2013-08-14]. Dostupné z WWW: <http://hn.ihned.cz/c1-22301250-fauloval-hrace-u-soudu-prohral>.

Fojtík si za napadení diváka do března nezahraje. *Sport.cz* [online]. 2006 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z WWW: <http://www.sport.cz/hokej/clanek/75020-fojtik-si-za-napadeni-divaka-do-brezna-nezahraje.htmlhttp://www.hokej.cz/cz/1-liga/za-napadeni-divaka-holi-dostal-josef-fojtik-u-soudu-podminku/?lng=CZ&webid=260&view=clanek>.

General information. *TAS/CAS: Tribunal Arbitral du Sport/Court of Arbitration for Sport* [online]. 2013 [cit. 2013-08-16]. Dostupné z WWW: <http://www.tas-cas.org/en/20questions.asp/4-3-214-1010-4-1-1/5-0-1010-13-0-0/>.

General Information: Origins. *TAS/CAS: Tribunal Arbitral du Sport/Court of Arbitration for Sport* [online]. 2013 [cit. 2013-08-15]. Dostupné z WWW: <http://www.tas-cas.org/history>.

I S A P Informační Systém pro Aproximaci Práva: Databáze č. 17 : Databáze judikatury. *Odbor kompatibility s právem ES: Úřad vlády ČR* [online]. 1995 [cit. 2013-08-10]. Dostupné z WWW: <http://isap.vlada.cz/Dul/JUDIKATY.nsf/9c363760d7ae8b9d80256dd00033eec7/f619c704b9ac25418025679f003bff09?OpenDocument>.

Informace pro občany České republiky: Vyhledávání v zákonech. *Portál Veřejné správy* [online]. 2013 [cit. 2013-07-31]. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=67273&recShow=0&fulltext=&nr=274~2F2008&part=&name=&rpp=15#parCnt>.

Jaká je hranice faulu a co už je trestný čin? *Deník.cz* [online]. 2008 [cit. 2013-08-14]. Dostupné z WWW: http://m.denik.cz/kutnohorsky_denik/c/kh_tresty20080610.html.

JUDGMENT OF 15. 12. 1995 — CASE C-415/93: JUDGMENT OF THE COURT 15 December 1995 *. *EUR - Lex: Access to European Union law* [online]. 1995 [cit. 2013-08-10]. Dostupné z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61993CJ0415:EN:PDF>.

Károlyi chce za úplatky tvrdší tresty. *Idnes.cz* [online]. 2005 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z WWW: http://fotbal.idnes.cz/karolyi-chce-za-uplatky-tvrdsi-tresty-dhp-/fotbal.aspx?c=A050112_162735_fotbal_min.

KAUZA: Adámkovu verzi podpořil další sudí. Dopis poslal Peltovi s Goldou další rozhodčí. *Magazín fotbalnaplno.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.fotbalnaplno.cz/content/fotbal-kauxa-adamkovu-verzi-podporil-dalsi-sudi-dopis-poslal-peltovi-s-goldou-dalsi-rozhodci-13112012>.

KORUPCE VE FOTBALE: Disciplinární komise zahájí šetření podezřelého duelu v Jablonci. *Česká televize* [online]. 2012 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/203712-disciplinari-komise-zahaji-setreni-podezreleho-duelu-v-jablonci/>.

KORUPCE VE FOTBALE: Za výhru Plzně měl sudí Adámek dostat 200 tisíc od Svobody. *Česká televize* [online]. 2012 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/cesky-fotbal/202694-za-vyhru-plzne-mel-sudi-adamek-dostat-200-tisic-od-svobody/>.

Korupční aféra 1.FC Synot: soud rozdal podmíněné tresty. *Týden.cz* [online]. 2007 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z WWW: http://www.tyden.cz/rubriky/sport/fotbal/gambrinus-liga/korupcni-afera-1-fc-synot-soud-rozdal-podminene-tresty_25985.html?showTab=nejtenejsi-3.

KORUPČNÍ AFÉRA: Křetínský už se nemusí bát sankcí, disciplinárka zastavila vyšetřování. *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/cesky-fotbal/213429-kretinsky-uz-se-nemusi-bat-sankci-disciplinarka-zastavila-vysetrovani/>.

Největší korupční aféra v historii českého fotbalu. *Radio Praha: Český rozhlas* [online]. 2004 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.radio.cz/cz/rubrika/sport/nejvetsi-korupcni-afera-v-historii-ceskeho-fotbalu>.

Obviněného rozhodčího bránil majitel rybníka. *Lidovky.cz: Zpravodajský server Lidových novin* [online]. 2006 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: http://sport.lidovky.cz/obvineneho-rozhodciho-branil-majitel-rybnika-fo0/ostatni-sporty.aspx?c=A060123_172941_ln_sport_bat.

Pelta předal důkazy policii. O co by mohlo jít?. *Česká televize* [online]. 2012 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/196550-pelta-predal-dukazy-policii-o-co-by-mohlo-jit/>.

Peltův návrh prošel, předseda disciplinárky Golda rezignoval. *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/cesky-fotbal/212075-peltuv-navrh-prosel-predseda-disciplinarky-golda-rezignoval/>.

SEZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTEK A METOD DOPINGU PRO ROK 2013: SVĚTOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KODEX. *Antidopingový výbor ČR* [online]. 2013 [cit. 2013-08-14]. Dostupné z WWW: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2013_zakazane_latky_a_metody.pdf.

Sněmovní tisk 707/0: Vládní návrh zákona o sportu. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-07-31]. Dostupné z WWW: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=3&ct=707&ct1=0>.

Sněmovní tisk 707/1: Usnesení VVVKMT k tisku 707/0. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-07-31]. Dostupné z WWW: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=3&ct=707&ct1=1>.

Sněmovní tisk 707: Vládní návrh zákona o sportu. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-07-31]. Dostupné z WWW: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?t=707&o=3>.

Šéf protikorupční policie: Křetínského taška neobsahovala vůbec nic. *Česká televize* [online]. 2013 [cit. 2013-08-13]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/cesky-fotbal/214027-sef-protikorupcni-policie-kretinskeho-taska-neobsahovala-vubec-nic/>.

Ústavní soud rozhodl: brutální faul je trestný čin. *Týden.cz* [online]. 2008 [cit. 2013-08-14]. Dostupné z WWW: http://m.tyden.cz/rubriky/sport/21-31_55705.html.

V úplatkářské aféře padly první tresty. *Idnes.cz* [online]. 2004 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z WWW: http://fotbal.idnes.cz/v-uplatkarske-afere-padly-prvni-tresty-d95-fotbal.aspx?c=A040528_162613_fotbal_min.

Volný pohyb sportovců. *Europa: Přehledy právních předpisů EU* [online]. 2011 [cit. 2013-08-10]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/sport/135002_cs.htm.